

Forskningsnyt om asparges

I juni mødtes aspargesforskere og andre branchefolk ved det 15. internationale aspargessymposium i hed sommervarme i Cordoba i Spanien

✍ Dan Haunstrup Christensen,
HortiAdvice, dach@hortiadvicedk

📷 Armando Alvarez Group
og Mike Nichols

Når aspargesforskere mødes og udveksler sidste nyt om asparges i løbet af tre dage, finder man ud af, at der er meget spændende at lære om aspargesdyrking. Her følger nogle få nedslag i emnerne fra sommersymposiet i Spanien.

I en tunnel har asparges god tid til at genoplade batterierne efter den tidlige høst. Det kombineret med en ofte tæt plantebestand medfører høje udbytter. Foto er fra New Zealand.

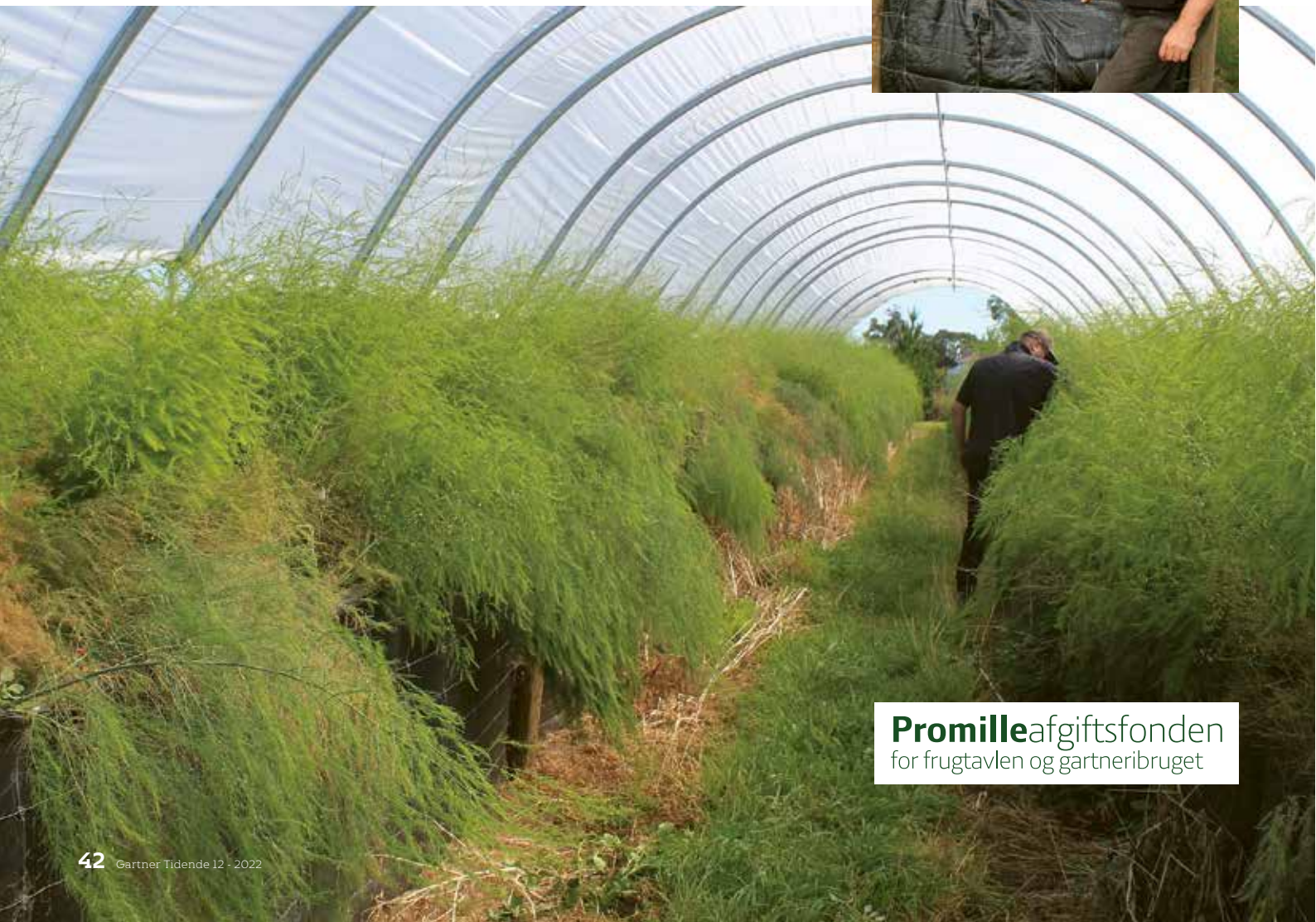
Lang sæson i New Zealand

Det er muligt at forlænge aspargessæsonen betragteligt, også i tempereret klima. Den pensionerede forsker Mike Nichols, Massey University, New Zealand, har på en jordbærbedrift - Wee Red Barn i Masterton nord for Wellington - med succes testet dyrkning af asparges i substrat i tunnel. Udbyttet blev tre-fire gange større end på friland. Dette skyldes flere ting. Dels har planterne en lang sæson til at danne reserver i, idet man

slutter høsten i tunnel, når den begynder på friland, dels er der langt bedre mulighed for at styre vand- og næringsstofforsyningen og have et højere plantetal pr. arealenhed.

Metoden var simpel. I store bokse på 1 x 1 x 1 meter blev aspargesplanter plantet i gammelt kokossubstrat fra jordbærproduktionen. Der blev plantet tæt. Drypslanger udlagt og herefter blev planterne dyrket normalt. I Wellington er der sjældent vinter som i Danmark. Aspargesplanternes hvileperiode blev derfor sat i gang ved at tørre planterne ud, som man

Ejeren af Wee Red Barn fra Masterton, New Zealand, Alan Bisset, står ved et af de substratfyldte, høje bede med produktion af grønne asparges. Substratet er gammel kokos fra jordbærproduktionen.

Promilleafgiftsfonden
for frugtavl og gartneribrug

Trelags plast. Efter en lang sæson er der stort set kun det hvide, midterste lag tilbage, fordi den skrøbelige øverste sorte plast er gået i opløsning helt efter planen.

gør i Peru. Begyndende vanding er det, som dernæst sætter væksten i gang. I Wellington er høstperioden fra slutningen af juli til oktober, hvorefter frilandsproduktionen tager over.

Måske noget at prøve for danske avlere med adgang til brugt kokossubstrat og et gammelt væksthuis. Har du overskudsvarme, kan det give en endnu tidligere produktion. Metoden kræver selvfølgelig, at du har kunder, som vil betale en høj pris, for eksempel restauranter eller direkte salg.

Problematisk genplantning

I Tyskland, hvor man har dyrket asparges i rigtig mange år og på store arealer, er der store problemer med sædskiftet på grund af svampesygdomme. Selv 20 år efter der har været asparges, regnes en jord ikke for jomfruelig. Det er vanskeligt at finde frisk jord.

Kan man løse jordtræthedsproblemet, er meget sparet. Forsker Carmen Feller fra Leibniz-Institut für Gemüse- und Zierpflanzenbau har undersøgt svampetryk- ket på to jorde, som havde henholdsvis ét

TR Effect-plasten består af tre lag: Nederst sort almindelig plast, i midten hvid plast og øverst bionedbrydelig plast. Plasten er meget elastisk og giver plads til, at skuddene vokser længere op, hvilket betyder, at man kan høste med større mellemrum og højere ydelse pr. time.

og fem aspargesfrie år. Der blev fundet forskellige Fusarium- og Pythiumarter samt Rhizotonia. Værst i den jord, som kun havde været uden asparges i ét år. Der blev lavet både kortvarigt pottforsøg og flerårigt markforsøg. I pottforsøgene blev forskellige behandlinger (kompost, nytteorganismer, sennepsmel med mere) sammenlignet med henholdsvis dampet og ikke-dampet jord. I markerne blev de samme metoder brugt bortset fra dampning. Der er positive effekter af for eksempel kompost og nytteorganismer samt selvfølgelig dampning, men effekterne er forholdsvis små. Forsøgene fortsætter.

Genbrug af aspargesplast

De store arealer med hvide asparges i Tyskland skaber et omdømme- og plastproblem. Det har forskerne Martin Geyer og Kotalba Salama fra Leibniz set på. Der er flere aspekter. Dels er der dannelsen af mikroplast fra plasten i marken, dels det landskabsmæssige problem med store plastarealer og endelig et praktisk problem.

Hvordan sikrer man, at kasseret aspargesplast kan genbruges? Ofte kan der være endog særdeles store mængder jord sammen med plasten, op til 80 procent. Derfor har maskinfabrikanter arbejdet med at udvikle en maskine, som kan skære jordlommerne op og rengøre plasten. Plasten skal være tør, da jorden så lettere falder af. I Tyskland kasseres hvert år 2.500 tons plast fra aspargesindustrien, hvilket naturligt nok vurderes som et miljøproblem.

Specialplast til hvide asparges

Sara Erlbacher fra firmaet Armando Alvarez fortalte på symposiet om nye plasttyper til produktion af hvide asparges. Virker de, som det blev fortalt, så er de interessante afhængig af prisen selvfølgelig.

I forsøg er der arbejdet med brug af en avanceret plasttype, som skal reducere høstarbejdet med hvide asparges. Ideen er, at man har en tre-lags og særdeles strækbar plastfolie: Sort i bunden, hvid i midten og sort øverst. Det ene sorte lag er bionedbrydeligt. Når et aspargeskud vokser ud af kammen, presser det plasten op, og det øverste, sorte lag nedbrydes, så hovedet kun dækkes af en hvid, kølig plast, der svøber sig om aspargeshovedet, så det ikke åbner sig eller bliver misfarvet.

I forsøg lykkedes de med at høste bedre kvalitet og flere kilo end ved traditionel aspargesplast.

De kunne gå fra at høste hver anden dag til hver tredje-femte dag. Det fremgik ikke tydeligt, om plasten skal fornyes hvert år, eller om den kan bruges flere gange.

Tunnelasparges i Utah

Dyrkning af grønne asparges i tunnel giver cirka tre uger tidligere høst i Utah, fortalte Daniel Drost, Utah State University. I tillæg høstede de i deres forsøg en tredjedel af totaludbyttet, inden høsten af frilandsasparges gik i gang. Den totale høst i tunnel var 26 procent større end på friland, fordi høstperioden forskydes, og der bliver en længere periode efter høst til at 'genoplade batterierne' i rødderne.

Ifølge Daniel Drost begynder aspargesplantens knopper at bryde, når jordtemperaturen stiger over 5°C, hvilket sker tidligere inde i en tunnel. Tunnelen kan også hjælpe med til at beskytte de frostsomme skud mod sen nattefrost, som ofte vil komme i eksempelvis Danmark i denne periode. ■